

Vallu-varis

Maija, Matti ja muut lapset kävelivät kotiin, kun he näkivät ison variksen. Se hyppeli pitkin jalkakäytävää eikä päässyt lentoon, vaikka yritti. Se oli vähän peloissaan ja yritti juosta karuun lapsia, jotka tulivat sen lähelle ihmettelemään, miksi varis ei lähtenyt lentoon.

”Älä aja sitä, se on loukannut siipensä! Otetaan se kiinni ja viedään kotiin”, Maija sanoi ja lähti hakemaan äitiään.

Hän tiesi kyllä, että äiti auttaisi. Äiti tunnettiin kaupungissa siitä, että hän oli auttanut monia eläimiä. Siksi Maijan kotiin tuotiin milloin mitäkin loukkaantuneita ja apua tarvitsevia villieläimiä. Kerran ojasta oli löytynyt puolijäätynyt haukka, joka vietti yön poliisiputkassa ja pääsi seuraavana päivänä Korkeasaareen, kerran sorsa, kerran siili. Kaikille oli löytynyt apu. Piisami oli löytynyt kadulta häntä jäässä, ja se asui saunan pesutuvassa talven yli. Nyt sitten Maija ja ystävät löysivät variksen.

”Ai miten otetaan kiinni? Otatko sinä sen syliin?” kysyi Riikka.

”Haetaan äkkiä laatikko ja laitetaan siihen”, sanoi Maija.

Niin Maija juoksi kotiin ja huusi jo kaukaa: ”Äiti, äiti! Tiellä on varis, joka ei osaa lentää. Tule äkkiä auttamaan.”

”Soosoo, oletko varma, ettei se osaa lentää?” kysyi äiti Maijaa rauhoitellen.

”Ei osaa, se yrittää kovasti ja pelkää.”

”No mennään, haen laatikon liiteristä mennessä,” sanoi äiti.

Maijaa helpotti. Hän kyllä tiesi, että äiti auttaisi.

Niin riennettiin sinne, missä Riikka ja Matti vahtivat varista. Varis hyppi karkuun, mutta lapset seurasivat sitä.

Äiti kulki linnun perässä ja lopulta sai sen laatikkoon, kansi kiinni ja kotiin. Riikka ja Matti seurasivat uteliaina perässä.

”Mitäs kummaa me tämän kanssa tehdään?” äiti ihmetteli. Oli jo myöhäinen syksy, ja pian tulisi talvi ja kylmä. Mihin lintuparka joutuisi, kuinka se löytäisi ruokaa?

”Otetaan se meille lemmikiksi,” riemastui Maija.

”Miten kummassa”, äiti ihmetteli. ”Saammeko hoitaakaan sitä, ja missä se asuisi? Ulkonako, koska ei varmaankaan kellarissa?”

Voi sentään. Äiti mietiskeli ja sanoi: ”Mutta jos tehtäisiin sille paikka ulkorakennuksen seinää vasten. Siihen tarvitaan vain kaksi lautaseinää, ja eteen vaikka verkko. Niin, ja katto tietysti. Suostuisikohan isä moiseen rakennustyöhön, mitä arvelet?”

”Kyllä varmaan,” arveli Maija.

Ja niin isä tuli kotiin töistä, ja Maija riensi kertomaan hänelle, minkä he olivat löytäneet ja että lintu olisi hoidettava kuntoon.

Äiti oli soittanut jo Korkeasaaren Villieläinsairaalaan ja kysynyt, otettaisiinko lintu sinne. Korkeasaaresta sanottiin, että ettei varista voitu ottaa hoitoon, mutta että variksen hoitaminen olisi melko helppoa, jos on oma piha ja mahdollisuus rakentaa hyvin yksinkertainen talviasumus. He kyllä Korkeasaaresta neuvoisivat, kuinka varista hoidetaan.

Äiti oli tutkinut linnun ja huomannut, että sen pyrstösulat olivat poikki. Ketkä ilkeät ihmiset olivat ne katkoneet, vai oliko lintu joutunut muuhun onnettomuuteen? Se ei selvinnyt.

”Autathan isä? Olisi kiva, että meillä olisi lemmikkilintu,” anoi Maija.

Isä raapi päätään ja mietti. ”No mennäänpäs katsomaan, mitä voidaan tehdä,” isä sanoi ja otti Maijaa kädestä. Kaikki riensivät pihalle ulkorakennuksen seinustalle. Seinän vieressä kasvoi suuri pähkinäpuu, ja sen oksien alle mahtuisi vaja, johon lintu voitaisiin sijoittaa.

Isä melkein innostui itsekin ja ryhtyi heti toimeen. Hän meni etsimään liiteristä lautoja ja löysikin sopivia. Hän kantoi heti laudat ulos seinän viereen ja rupesi miettimään, minkä kokoinen ja minkä korkuinen vajan tulisi olla. Pari metriä olisi sopiva pituus, syvyys metrin verran ja korkeus puolitoista metriä. Linnulle piti saada myös orsi, jolla se nukkuisi. Sillä linnut nukkuvat orrella, ne eivät osaa nukkua maassa. Eivät kanatkaan osaa, tiesivät Maija, Riikka ja Matti.

Isä alkoi heti nakutella pähkinäpuun oksien alle vajaa kasaan ja tuki sen seinään kiinni. Hän löysi myös verkkoa, josta tekisi etuseinän ja siihen oven, mistä lintua hoidettaisiin. Korkeasaaresta oli neuvottu, että pohjalle pitää laittaa paljon olkia. Se riittäisi hyvin variksen talvikodiksi.

”Se on Vallu”, ehdotti Maija. Riikka ja Matti hyväksyivät nimen. Se olisi heidän kaikkien lemmikki, he kaikki hoitaisivat sitä talven yli ja toivoisivat, että uudet pyrstösulat kasvaisivat, ja Vallu saataisiin palautettua luontoon. Niin oli Korkeasaaresta sanottu. Sulat kasvaisivat kyllä.

Vaja valmistui ja oli aika hieno. Yhdessä käytiin katkaisemassa lähimetsästä vajan pituinen nuori leppäpuu, isä karsi oksat pois ja silotti riu’un hienoksi nukkumaorreksi. Hän kiinnitti sen ylös katon suojaan. Siellä Vallu voisi nukkua.

Mutta mitä varis syö? Kaikkea, mutta mieluiten lihaa. Niinpä sille ostettiin jauhelihaa ensi hätään. Lapset ripottelivat lihan lattialle, josta Vallu voisi sitä noukkia.

Vallu nostettiin juhlallisesti uuteen kotiinsa. Varis tuntui viihtyvän. Se vaikutti syövän hirveästi, jauheliha ja pullat ja puuro ja murot ja monet muut herkut hävisivät aina aamuksi.

”Se syö kamalasti,” ihmettelivät kaikki.

Talvi kului, Vallun pyrstösulat kasvoivat. Huhtikuussa pyrstö näytti jo hyvältä, toukokuussa lintu näytti kuntoutuneen. Varis olisi mukava merkitä, jos sitä voisi vaikka seurata jotenkin. Linnut merkitään laittamalla rengas jalkaan. Renkaassa olisi nimi ja muita tuntomerkkejä. Kaupungin luontoyhdistyksen lintujen rengastaja Kauko lupasi huolehtia asiasta. Sovittiin, että Vallu rengastettaisiin ja vietäisiin kaatopaikalle, jossa olisi ruokaa ja variskavereita. Katsoitaisiin, osaako se lentää, ja jos kaikki sujuisi hyvin, varis olisi vapaa.

Niin tapahtui. Isä, Maija, Riikka ja Matti läksivät Kaukon auton perässä, Vallu laatikoon pakkattuna, kohti kaatopaikkaa. Kauko sanoi, ettei olisi varmaa, kuinka Vallu selviytyisi, mutta hän sanoi, että jos se ei pärjäisi, huuhkaja nappaisi sen, ja se olisi onnellisempi kohtalo kuin se, että lintu olisi jäänyt hoitamatta. Lapsista tuntui kamalalta, että huuhkaja söisi hellästi hoidetun Vallun, mutta he ymmärsivät, että luonnossa myös huuhkaja tarvitsee ruokaa, ja luonnon laki on sellainen, että isommat syövät pienempiä, koska kaikki tarvitsevat ravintonsa. Variksetkin syövät matoja ja muita pikkueläimiä.

Niin Vallun laatikko avattiin ja odotettiin, ottaisiko se siivet alleen. Se tuumaili hetken. Sitten se vaikutti ilahtuvan ja lennähti läheiseen puuhun.

”Se osaa lentää!” riemuitsivat lapset. ”Hei sitten, Vallu!”

Tuntui haikealta. Hiljaisina palattiin kotiin siivoamaan Vallun koppia. Ja mitä sieltä löytyikään! Olkien sekaan piilotettua ruokaa, paljon pullaa ja jauhelihaa! Mitä varis ei ollut jaksanut syödä, se oli piilottanut. Se on varisten tapa, ja sitä ei ollut tultu ajatelleeksi. Kaikkia jo hiukan nauratti, vaikka täytyi pidellä hiukan nenää: olkiin sekoittunut ruoka haiskahti jo pahalta.

”Toivottavasti Vallu selviää ja on onnellinen varis”, sanoi Maija huokaisten. Jospa se tulisi tervehtimään. Sitä me toivomme kaikki.